

СИЛАБУС

Назва дисципліни: Основи економічної науки				
<p>Анотація: <i>Метою</i> вивчення навчальної дисципліни «Основи економічної науки» є формування у здобувачів фундаментальних економічних знань на основі розуміння основних економічних категорій, законів, принципів та механізмів, що дасть можливість розуміти функціонування ринкової економіки і окремих її складових.</p> <p>Завдання дисципліни: · показати місце економічної науки в суспільстві; ознайомити з основними економічними категоріями; обґрунтувати необхідність подолання основного економічного протиріччя між безмежними потребами суспільства та обмеженими ресурсами; висвітлити основні типи економічних систем в залежності від співвідношення ринкового та державного впливу на економічні процеси, економічні функції держави у сучасній економіці та основні інструменти державного регулювання; розкрити економічні закономірності для аналізу проблем пов'язаних з функціонуванням сучасної економічної системи як змішаної; навчити оцінювати вплив факторів змін у попиті та пропозиції на ринку товарів та послуг; проаналізувати види та класифікації елементів ринку, взаємодії між суб'єктами на різних рівнях ринку послуг; дослідити причини порушення рівноваги на товарному ринку, ринку послуг, ринку праці, прогнозувати тенденції у зміні ціни рівноваги.</p> <p>У ході вивчення дисципліни формуються як загальні компетентності: Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Спеціальні: Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу (здатність проводити аналіз змін у попиті та пропозиції послуг, аналізувати еластичність товарів та послуг та вплив еластичності на дохід підприємця, прогнозувати прибуток підприємця, вести розрахунки прибутковості підприємства та розподіляти дохід за фондами, дослідити причини порушення рівноваги на ринку товарів та послуг, ринку праці, прогнозувати тенденції у зміні ціни рівноваги, кількісно оцінювати вплив факторів змін у попиті та пропозиції на ринку індустрії гостинності та рекреаційного господарства).</p>				
Мова викладання	Семестр	Кредити ECTS / Тип дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Викладач	Навчальне навантаження
Укр.	I	3,5 / обов'язкова	Смесова В.Л, д.е.н.	105 год. (28 год. лекцій, 14 год. практичних занять, 53 год. самостійної роботи)
Результати навчання Здобувач після завершення вивчення дисципліни «Основи економічної науки»:		Методи викладання, навчання	Форми оцінювання (поточний (ПтК) та підсумковий (ПК) контроль)	

1) Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук.	Лекція, семінари, дискусії, самостійна робота	Участь у дискусії, тестування, (ПтК), підсумковий іспит (ПК)
2) Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.	Лекції, дискусії, самостійна робота	Тестування, участь у дискусії (ПтК), підсумковий іспит (ПК)
3) Розуміти економічні процеси та здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.	Семінари, самостійна робота, виконання індивідуального завдання (есе)	Есе, презентація, участь у дискусії, тестування (ПтК), підсумковий іспит (ПК)

Оцінка

Підсумкова оцінка виставляється за 100-бальною шкалою, зокрема 60 балів – поточний контроль та 40 балів підсумковий контроль.

60 балів поточного контролю складаються з:

- 10 балів – індивідуальне завдання (есе);
- 20 балів – комп'ютерне тестування;
- 20 балів – участь у дискусіях;
- 10 балів – презентації.

40 балів підсумкового контролю складаються з:

- 15 балів – аналіз кейсу;
- 15 балів – розв'язання задачі;
- 10 балів – комп'ютерне тестування.

Зміст

Змістовий модуль 1. Вступ до економічної теорії
 Тема 1. Економічна наука: предмет, методи пізнання, використання
 Тема 2. Становлення та розвиток економічної науки
 Тема 3. Потреби, ресурси, виробничі можливості
 Тема 4. Поділ праці, товарне виробництво, гроші
 Тема 5. Власність та її економічна роль
 Тема 6. Змішана економіка. економічна роль держави
 Змістовий модуль 2. Загальна теорія ринкової економіки
 Тема 7. Попит
 Тема 8. Пропозиція
 Тема 9. Ринок та механізм досягнення рівноваги
 Тема 10. Підприємництво
 Тема 11. Конкуренція та монополія
 Тема 12. Доходи
 Тема 13. Підприємства

Література

Україномовна програма

Основна

1. Петруня Ю.Е., Задоя А.А. Основы экономической теории: учеб. пособие / Ю.Е.Петруня,

А.А.Задоя К.: Знання, 2011. – 359с. (базовий підручник)

2. Кокарев І.В. Основи економічної теорії: Навчальний посібник/ І.В. Кокарев. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. – 100 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/5490/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%B7%20%D0%9E%D0%95%D0%A2%20%D0%9A%D0%BE%D0%BA%D0%B0%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B0%20%D0%98.%D0%92.%20%D0%BA%D0%B0%D1%84.%20%D0%AD%20%D0%B8%20%D0%98%D0%91%20%281%29.pdf> -

вільний. Мова укр.

3. Основи економічної теорії (політекономія): Збірник завдань для самостійної роботи та контролю знань / А.О.Задоя, Ю.Є.Петруня, С.В.Кузьмінов, Е.М.Лимонова, Л.П.Ландовська. – Д.: Вид-во ДУЕП, 2010. – 108 с.

4. Соколов М. Економічна теорія. Підручник / М. Соколов, М. Горлач, В. Гущенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 532 с.

5. Raworth, K. (2017). Doughnut Economics: Seven Ways to Think Like a 21st-Century Economist. Vermont: Chelsea Green Publishing

Додаткова

1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Ринкова економіка: основні поняття і категорії: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2008. – 263 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://posek.km.ua/biblioteka/%D0%95/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0%20%D1%82%D0%B5%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D1%8F%20%D0%91%D0%B0%D0%B7%D0%B8%D0%BB%D0%B5%D0%B2%D0%B8%D1%87%20%D0%92.%D0%94..pdf> - вільний. Мова укр.

2. Гальчинський А.С. Основи економічних знань: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2008. – 544 с.

3. Економічна теорія: підручник / за заг. ред. В.П. Якобчук. – К.: Видавництво Ліра-К, 2020. – 450 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://lira-k.com.ua/preview/12643.pdf> - вільний. Мова укр.

4. Камінська Т.М. Основи економічної теорії: підручник (I—IV р. а.) / Т.М. Камінська. — 2-е видання. – К.: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2018. – 232 с.

5. D. Begg, R. Dornbusch and S. Fischer (2005), Economics, McGraw Hill – 600 p. http://economics.about.com/od/whatis/economics/u/economic_basics.htm [electronic resource], Access free.

6. Hazlitt, Henry, Economics in One Lesson: The Shortest and Surest Way to Understand Basic Economics Accessible at: <https://fee.org/media/14946/economicsinonelesson.pdf>

7. CentralIntelligenceAgency. TheWorldFactbook [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/up.html#top> – вільний. Мова англ.

8. Статистичний довідник України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/> - вільний. Мова укр.

9. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/> - вільний. Мова укр.

10. InternationalMonetaryFund [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.imf.org/external/index.htm> - вільний. Мова англ.

11. TheWorldBank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.worldbank.org/> - вільний. Мова англ.

12. UnitedNations [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.un.org/> - вільний. Мова англ.

13. WorldTradeOrganisation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.wto.org/> - вільний. Мова англ.

Політика курсу

- Підсумкова оцінка по дисципліні виставляється за 100-бальною шкалою згідно

«Положення про організацію освітнього процесу».

- Результати поточного контролю знань здобувачів вищої освіти входять як складові елементи до загальної (остаточної) оцінки знань здобувачів з певної дисципліни. Оцінка рівня роботи здобувача на практичних заняттях здійснюється в межах 60 балів.

- Здобувач допускається до іспиту, якщо за результатами роботи протягом семестру він отримав не менше 36 балів за умови виконання позитивно оціненого індивідуального завдання;

- Якщо за результатами оцінювання поточної роботи здобувач отримав менше 36 балів, він не допускається до іспиту. Викладач, який веде семінарські заняття, визначає перелік завдань, що повинні бути виконані студентом для допуску до екзамену. У разі їх виконання студент допускається до іспиту з оцінкою 36 балів.

- Результати іспиту оцінюються в діапазоні від 0 до 40 балів (включно). Іспит проводиться у вигляді аналізу ситуації, розв'язання задачі, яка потребує проведення певних розрахунків (максимум 15 балів за виконання кожного завдання), та комп'ютерного тестування (20 тестів, 0,5 балу за кожну правильну відповідь). Екзамен проводиться без використання комп'ютерів, смартфонів, книг та інших джерел інформації. Під час екзамену допускається використання лише простого калькулятора.

- Якщо здобувач за результатами підсумкового екзамену набрав менше 24 балів, він отримує незадовільну підсумкову оцінку, незалежно від його результатів за іншими складовими. Повторне складання екзамену після оцінки FX оцінюється 24 балами, якщо його складено та 0 балів, якщо не складено.

- Усі письмові роботи студента проходять перевірку на оригінальність. Рівень оригінальності повинен бути не нижче 70%. У разі виявлення неоформлених відповідним чином запозичень, фальсифікації даних чи інших форм академічної недоброчесності роботи анулюються, а до порушників застосовуються методи впливу, передбачені «Положенням про організацію навчального процесу».

Критерії оцінювання:

а) індивідуального завдання (есе)

15 балів

Здобувач демонструє чудове розуміння матеріалу, володіння змістом, глибину пошуку. Здобувач використовує сучасну наукову та інформаційну літературу, бази даних. Робота містить елементи новизни та відображає власну точку зору автора. Робота оформлена у відповідності до вимог.

12 балів

Здобувач добре розуміється на матеріалі, демонструє гарне володіння змістом та глибиною пошуку. Для виконання роботи використані сучасні інформаційні джерела. Є незначні порушення вимог в оформленні роботи.

9 балів

Здобувач у цілому правильно дає відповідь на поставлені питання, однак демонструє поверхневу обробку вмісту, невелику глибину пошуку. Здобувач не дає широкого пояснення щодо всіх питань. Є суттєві порушення вимог до оформлення есе.

6 балів

Здобувач демонструє слабе розуміння матеріалу, поверхневу обробку змісту; невелика глибина пошуку. Робота містить помилкові твердження. Індивідуальне завдання повертається на доопрацювання.

3 бали

Здобувач проявляє певне розуміння матеріалу. Здобувач не дає детальних пояснень щодо всіх моментів проблеми, сформульованої у індивідуальному завданні. Робота оформлена не належним чином. Індивідуальне завдання повертається на доопрацювання.

0 балів

Здобувач не виявляє жодних знань чи розуміння питань, порушених у індивідуальному завданні. Здобувач виявляє фундаментальне нерозуміння теми. Потребує виконання нового індивідуального завдання.

б) комп'ютерного тестування

Кількість балів за комп'ютерне тестування визначається шляхом множення максимальної кількості балів, передбачених технологічною картою вивчення дисципліни на конкретний вид тестування, на питому вагу правильних відповідей від загальної кількості питань, включених до тестування.

в) участі у дискусіях

За участь у дискусії здобувач отримує від загальної кількості балів, передбачених технологічною картою вивчення дисципліни на даний вид контролю:

100%

Дискусія ведеться коректно. Здобувач демонструє відмінне володіння навчальним матеріалом, висловлює та вдало аргументує свою позицію.

80%

Здобувач висловлює правильні положення, однак деякі аргументи не є достатніми. Допущені незначні помилки у висловлюваннях.

60%

Здобувач у цілому вірно розуміє суть питання, але не може навести аргументи на користь тієї чи іншої точки зору. Знання предмету дискусії поверхневі

40%

Здобувач демонструє фрагментарне розуміння предмету дискусії. Допускає помилкові судження, які виправляє після участі у дискусії.

0%

Здобувач не володіє знаннями для ведення дискусії.

г) презентації

За презентацію під час занять здобувач отримує від загальної кількості балів, передбачених технологічною картою вивчення дисципліни на даний вид контролю:

100%

Презентація за формою та змістом відповідає поставленому завданню. Здобувач демонструє відмінне володіння навчальним матеріалом, дотримується регламенту та дає грамотні коментарі до демонстрації.

80%

Презентація за формою та змістом відповідає поставленому завданню. Здобувач правильно коментує презентацію, однак ним допущені незначні помилки у висловлюваннях.

60%

Презентація в основному за формою та змістом відповідає поставленому завданню. Здобувач у своїх коментарях по суті повторює зміст презентації. На уточнюючі питання відповідає поверхнево

40%

Презентація лише частково відповідає поставленому завданню. Здобувач демонструє фрагментарне розуміння суті питання. Допускає помилкові судження.

0%

Презентація не відповідає поставленому завданню. Здобувач не готовий до аргументації її змісту.

д) екзаменаційних робіт

1. Ситуація та розгорнутої відповіді на питання:

15 балів

Робота відображає власну точку зору студента, має елемент новизни. Студент демонструє відмінне використання відповідних даних та прикладів.

12 балів

Студент демонструє хороші знання, розуміє та інтерпретує проблеми, що виникають у питаннях. Студент демонструє належне використання відповідних даних та прикладів.

10 балів

Студент висвітлює проблеми, але надає лише основний начерк проблем, порушених у питаннях. Аргументи ясні, але обмежені. Є кілька незначних прогалин та неточностей, але немає серйозних помилок.

8 балів

Студент демонструє відсутність узгодженого розуміння проблем та питань, порушених у питаннях. Важлива інформація була опущена, і невідповідні моменти були включені. Нарис дуже короткий.

0-8 балів

Студент не може продемонструвати будь-які знання або розуміння проблем, порушених у питаннях, виявляється фундаментальне непорозуміння предмету. Більша частина матеріалу в нарисі не має значення.

2. Критерії оцінювання розв'язання задачі:

15 балів

Студент демонструє чудове розуміння матеріалу, використовує правильні формули, робить висновки. Відсутні арифметичні помилки. Відповідь правильна.

12 балів

Студент демонструє гарне розуміння матеріалу, дає докладне пояснення усіх моментів розв'язання, використовує правильні формули. Рішення містить арифметичні помилки. Відповідь неправильна.

10 балів

Студент демонструє погане розуміння матеріалу, не дає широкого пояснення усіх етапів розв'язання. Студент використовує правильні формули, але не робить висновків. Є арифметичні помилки. Відповідь правильна.

8 балів

Студент демонструє погане розуміння матеріалу, використовує правильні формули. Рішення містить арифметичні помилки. Відповідь неправильна.

6 балів

Студент демонструє певне розуміння матеріалу, не дає широкого пояснення всіх етапів

розв'язання. Відповідь неправильна.

0 балів

Студент не може продемонструвати будь-які знання або розуміння питань, виявляє фундаментальне непорозуміння з предмету, використовує неправильні формули. Відповідь неправильна.

3. Критерії оцінювання правильності відповідей на тести:

0,5 балів – за кожную правильну відповідь.